

Temat zajęć: ORZECZENIA

KAZUS NR 1)

W wyroku rozwodowym Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz małoletniej córki stron alimenty po 600zł miesięcznie. Powódka złożyła wniosek o uzupełnienie wyroku przez zasądzenie pełnych dochodzonych alimentów po 1.000zł miesięcznie.

Czy rozstrzygnięcie Sądu było kompletne (Sąd nie oddalił żądania zasądzenia alimentów w pozostałym zakresie) i czy Sąd może uwzględnić wniosek o uzupełnienie wyroku ?

Rozwiązanie

Zgodnie z art. 58 § 1 k.r.o. w wyroku orzekającym rozwód sąd z urzędu orzeka, w jakiej wysokości każde z małżonków obowiązane jest do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania małoletniego dziecka. Obowiązek rozstrzygnięcia w tej materii ma charakter bezwzględny. Sąd więc musi rozstrzygnąć o obowiązku alimentacyjnym nawet wówczas, gdy strona nie zgłosiła żądania lub też oświadczyła, że rezygnuje z alimentów. W tym wypadku nie dochodzi do wydania wyroku zasądzającego lub oddalającego powództwo o zasądzenie alimentów, chociaż obciążenie kosztami utrzymania dziecka w określonej kwocie wywołuje takie same skutki, jak gdyby powództwo w całości zostało uwzględnione, bądź zostało uwzględnione tylko w części, a w dalej idącym zakresie zostało oddalone. Skutek materialnoprawny jest więc identyczny chociaż ze względu na specyfikę postępowania w sprawach rozwodowych zapada orzeczenie innej treści. Oznacza to, że choć wyrok rozwodowy nie zawiera wyrzeczenia: „oddala żądanie zasądzenia alimentów na małoletnie dziecko w pozostałej części”, to orzeczenie regulujące alimenty podlega zaskarżeniu, także w zakresie, w jakim Sąd zgłoszonego w tej materii żądania nie uwzględnił. Sąd Okręgowy prawidłowo zatem sformułował sentencję rozstrzygnięcia w przedmiocie alimentów na małoletnią córkę stron. Rozstrzygnięcie to zarówno formalnie, jak i merytorycznie jest kompletne, nie podlega uzupełnieniu i – wbrew wywodom zażalenia – w takim kształcie podlegało zaskarżeniu apelacją, w ramach której powódka mogła dochodzić zasądzenia kwoty wyższej.

KAZUS NR 2)

Sąd Okręgowy postanowił w ramach zabezpieczenia, na czas trwania procesu rozwodowego - zobowiązać powoda do łożenia na rzecz małoletniego syna alimentów po 700 zł miesięcznie. Nie oddalił wniosku w pozostałym zakresie. Zażalenie na to postanowienie wniosła pozwana, domagając się jego zmiany przez uwzględnienie w całości jej wniosku o zabezpieczenie i zobowiązanie powoda do łożenia na rzecz małoletniego alimentów po 1.000zł miesięcznie. Wywodziła, że alimenty zabezpieczone zaskarżonym postanowieniem, nie uwzględniają potrzeb małoletniego i możliwości powoda, w tym jego dochodów z umów zlecenia.

Czy rozstrzygnięcie Sądu było kompletne i czy Sąd może uwzględnić zażalenie ?

Rozwiązanie:

Reguły omówione w kazusie 1 nie dotyczą postanowień o udzieleniu zabezpieczenia alimentów. Obowiązujące przepisy nie nakładają bowiem na Sąd obowiązku wydania z urzędu postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia alimentów (a nawet nie dopuszczają fakultatywnie takiej możliwości). Oznacza to, że Sąd Okręgowy, zaskarżonym postanowieniem winien był orzec o całości żądania wniosku pozwanej o zabezpieczenie alimentów na syna stron. Obligowały go do tego regulacje art. 325 k.p.c. in fine w zw. z art. 361 k.p.c. stosowane w postępowaniu zabezpieczającym poprzez art. 13 §2 k.p.c. Jednakże Sąd Okręgowy zobowiązał powoda do łożenia na rzecz syna po 700zł miesięcznie i nie oddalił wniosku pozwanej w dalej idącym zakresie. Sytuacja ta uprawniała obydwie strony do złożenia, stosownie do art. 351 § 1 k.p.c. w przewidzianym ku temu terminie wniosku o uzupełnienie zaskarżonego postanowienia. Nie uprawniała natomiast pozwanej do wniesienia zażalenia na rozstrzygnięcie w części, w jakiej nieuwzględniono jej wniosku, ponieważ takowe nie zapadło. Stosownie bowiem do art. 370 k.p.c. stosowanym poprzez art. 397 § 2 k.p.c. - zażalenie przysługuje jedynie od orzeczenia wydanego, a więc – istniejącego. Zażalenie na orzeczenie nieistniejące, z racji braku substratu zaskarżenia, nie jest dopuszczalne.

KAZUS NR 3

Regułą jest, że w sentencji wyroku sąd zasądza określoną kwotę nie wskazując z jakiego tytułu ją zasądził. Od reguły tej regulamin urzędowania sądów powszechnych stosowany w zw. z przepisami k.p.c. przewiduje wyjątki, nakazując w sentencji oznaczenie nie tylko kwoty, ale i tytułu (rodzaju) zasądzonej należności.

Wskaż podstawę prawną i trzy przykłady takich należności, które zasądzając sąd zobowiązany jest w sentencji orzeczenia oznaczyć także co do tytułu, z jakiego są zasądzone.

Rozwiązanie:

§ 182 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych w zw. z art. 1025 k.p.c.

Przykłady:

- alimenty
- zadośćuczynienie
- renta z tytułu niezdolności do pracy, kalectwa
- koszty procesu